

Gespreksverslag informateur – ChristenUnie

Aanwezig	Onno Hoes, informateur Nelleke Tolenaars, ChristenUnie Erik Janse, ChristenUnie Ineke Vonk, griffier
Datum	27 maart 2026

Duiding verkiezingsresultaat

De ChristenUnie is blij de enige zetel behouden te hebben, maar het was krap aan. Elders in Brabant is in veel gemeenten de ChristenUnie uit de gemeenteraden verdwenen, behalve in Altena. De landelijke opmars van het CDA zal hierin ook een rol hebben gespeeld, de inschatting is dat stemmers voor die partij gekozen hebben. De uitslag is in algemene zin een lastige. Van de nieuwe partijen is FvD nog onbekend en is nog niet duidelijk waar zij lokaal voor staan.

Bestuurscultuur

De partij is constructief en staat voor samenwerking. De samenwerking in de raad is op dit moment goed.

Coalitievorming

Het ligt voor de hand dat de VVD de leiding neemt en daarbij het CDA betreft. Dit zou aangevuld kunnen worden met Moerdijk Lokaal, maar dat is nog niet genoeg voor een meerderheid. De ChristenUnie zelf is betrouwbaar en constructief, maar nu past ook bescheidenheid. De partij kan en wil wel graag een verbindende factor zijn. Samen met het CDA een wethouder leveren of de CDA-wethouder steunen zou een optie kunnen zijn. Bij de grote opgaven waar de gemeente voor staat, is het belangrijk wethouders met visie te hebben. GL-PvdA is een stabiele partij met bestuurlijke ervaring. Een samenwerking met minder stabiele partijen zoals FvD, Moerdijk Vooruit maar ook Onafhankelijk Moerdijk ligt niet voor de hand. Vanuit de ChristenUnie zou Nelleke Tolenaars wethouders kandidaat zijn.

Woonopgave

De ChristenUnie is een voorstander van inbreiding, meer dan voor uitbreiding. Daarin zou meer visie vanuit het college mogen komen en ook de behoefte van inwoners zou beter in kaart moeten worden gebracht.

Sociale agenda

De partij kiest meer voor preventie dan voor repressie. Ook maatschappelijke weerbaarheid is een belangrijk thema, de aanleg van schuilkelders bij het realiseren van nieuwe projecten is daar een voorbeeld van. Daaruit spreekt de zorg voor elkaar. In dit kader worden ook contacten met kerken genoemd, naast sociale factoren zoals verenigingen die een grote rol spelen in het leven van mensen. Daarin is ondersteuning nodig en er kan meer uit worden gehaald dan nu het geval is.

Project Powerport

De ChristenUnie is zeker geen voorstander van het verdwijnen van Moerdijk dorp. Als dat door besluitvorming in het rijk de enige optie zal zijn dan moet er het beste uit gehaald worden voor de inwoners. De partij begrijpt het vergroenen van de industrie en is daar ook een voorstander van. Maximale compensatie met natuur er omheen is dan wel een voorwaarde.

De inwoners van het dorp zijn nu vooral lamgeslagen omdat er nog geen duidelijkheid is. Er zijn vooralsnog geen concrete signalen voor de herbouw van het dorp op een andere plek en in de landelijke discussie is er veel te weinig nuance zichtbaar. Als lokale overheid moet je er vooral zijn voor je inwoners, daar kun je het verschil maken.

Inwonerparticipatie

Hier is nog een wereld te winnen. Als er een duidelijke visie is, kun je zaken ook beter uitleggen. In dit kader komt het project rondom flexwoningen in Fijnaart ter sprake, waar in de participatie dingen misgelopen zijn. Dat is een gemiste kans geweest.

Wonen en leefbaarheid in de 11 kernen van de gemeente

Kerken hebben vaak veel gebouwen in hun bezit, die wellicht ook voor andere doeleinden kunnen worden gebruikt. Wellicht is een combinatie tussen scholen en kerken of kantines van verenigingen een optie. Die worden vooral in de weekenden en avonden gebruikt, scholen juist overdag en doordeweeks. Zo kunnen gebouwen die al vertrouwd zijn voor inwoners, multifunctioneel worden gebruikt. Ook activiteiten vanuit de gemeente zouden bijvoorbeeld in kerken of verzorgingshuizen kunnen plaatsvinden. Dit stimuleert de leefbaarheid in de verschillende kernen.

Veiligheid

De ChristenUnie pleit voor een combinatie van handhaving en investeren in sociale samenhang.

Financiën

De financiële positie van de gemeente is goed. Wel is het belangrijk om projecten waar je aan begonnen bent, ook af te maken. Vaak wordt er geld overgehouden om dat projecten worden doorgeschoven, maar je kunt beter een paar dingen goed doen dan alles half.

Economische ontwikkeling en arbeidsmigranten

Arbeidsmigranten zijn noodzakelijk voor onze industrie. Tijdelijke krachten zouden zo dicht mogelijk bij de werkplek moeten kunnen wonen, maar mensen die zich hier blijvend willen vestigen moeten ook kunnen integreren in de kernen. Met nieuwe bedrijven zou afgestemd moeten worden of zij vooral met arbeidsmigranten gaan werken of ook met andere werknemers. Huisvesting van arbeidsmigranten in pensions of woonhuizen is niet wenselijk.

Ruimtelijke ontwikkeling

Renmeesterschap is een belangrijke term, het gaat om zorgvuldigheid en balans. Het percentage sociale huur hoeft niet voor elke kern hetzelfde te zijn. Ook is het belangrijk te zorgen voor doorstroming.

Overige punten

Voor de ChristenUnie is het recht op vergissen belangrijk: niet meteen afstraffen als iemand een fout maakt. De ambtenaren en de politiek zouden meer in de kernen aanwezig moeten zijn.

Geachte heer Hoes,

Dank voor de uitnodiging om met elkaar in gesprek te gaan naar aanleiding van de verkiezingsuitslag in gemeente Moerdijk. In deze brief zetten we kort onze reactie op de gevraagde gesprekspunten uiteen.

Duiding verkiezingsresultaat, bestuurscultuur en coalitievorming

Als ChristenUnie zijn we dankbaar dat we onze zetel hebben behouden, hoewel nipt. De ChristenUnie zal zich de komende periode profileren zoals men dat van de ChristenUnie gewend is; betrouwbaar en constructief. Voor een aantal partijen geldt dat de ChristenUnie zorgen heeft over houding of het gedachtegoed; hier zal de ChristenUnie tegenwicht aan bieden. Hoewel ons bescheidenheid past gezien onze ene zetel, staat de ChristenUnie ervoor open om een rol te spelen in de coalitie of in een gedoogconstructie als dit ons gevraagd wordt. Dat is ook wat de ChristenUnie belangrijk vindt in bestuurscultuur; verantwoordelijkheid nemen, geen loze beloftes doen en de samenwerking opzoeken. De ChristenUnie heeft voorkeur voor een coalitie waarin zowel ervaren partijen zoals CDA en VVD een rol spelen, aangevuld met andere partijen die wellicht nog minder ervaring hebben maar bereid zijn op een constructieve manier samen te werken en verantwoordelijkheid te nemen.

Concrete punten in het coalitieakkoord

Woonopgave

Voor de ChristenUnie is het belangrijk om voldoende én betaalbare woningen te bouwen naar behoefte. Woningbouw moet bijdragen aan sterke gemeenschappen en ontmoeting in wijken. De ChristenUnie kiest liever voor inbreiding, en ziet daarnaast graag dat er in alle kernen huizen worden bijgebouwd. Ook realisme is belangrijk; snel bouwen is nodig maar niet alles kan tegelijk. We vinden het belangrijk dat er eerst projecten worden afgemaakt, voor er allerlei nieuwe initiatieven worden ontwikkeld.

Sociale agenda

De ChristenUnie ziet dat veel problemen waar de gemeente mee geconfronteerd wordt (zoals vereenzaming, stijgende (jeugd)hulpkosten en woningnood) gedeeltelijk veroorzaakt worden door problemen in de thuissfeer, zoals relatieproblemen of bestaansonzekerheid. De ChristenUnie wil dan ook graag een barmhartig armoedebeleid, een relatieloket ontwikkelen maar ook zelfredzaamheid stimuleren door met inwoners het gesprek te voeren over (financiële) draagkracht. Verder wil de ChristenUnie graag het “recht op vergissen” invoeren.

PowerPort

Hoewel het definitieve besluit nog moet worden genomen, lijkt het erop dat er geen toekomst is voor het dorp Moerdijk. Daardoor wordt alle inwoners de door hen gekozen toekomst ontnomen. Zij betalen daarmee een heel hoge prijs voor – voornamelijk – het leefgenot van anderen. De ChristenUnie kijkt kritisch naar de ontwikkeling van PowerPort Moerdijk en vindt dat inwoners van het dorp Moerdijk recht hebben op volledige compensatie en een nieuwe toekomst naar eigen keuze, zonder hogere woonlasten. De ontwikkeling moet plaatsvinden met zo zuinig mogelijk ruimtegebruik, zonder extra gezondheidsrisico's en met volledige bekostiging door Rijk en/of Provincie, niet door de gemeente.

Inwonerparticipatie

De ChristenUnie wil een dienstbare overheid die inwoners serieus, en op verschillende manieren betreft. Initiatieven vanuit de samenleving krijgen ruimte, maar besluitvorming hoort bij de gemeenteraad en college. Als inwoners of organisaties iets goedkoper/beter kunnen doen dan de overheid, moet dat gestimuleerd worden.

Wonen en leefbaarheid

De gemeente moet investeren in veilige, groene en sociale wijken met ruimte voor ontmoeting. Leefbaarheid vraagt om voorzieningen dichtbij en aandacht voor samenhang, bijvoorbeeld door gebouwen (wellicht kerken) multifunctioneel te gebruiken. De ChristenUnie vindt het belangrijk dat met inwoners wordt gesproken over hun actuele woonbehoefte, waarin bijvoorbeeld ook de mogelijkheid van hoogbouw wordt besproken.

Veiligheid

Een veilige samenleving begint bij inwoners zelf; de ChristenUnie wil dan ook leefbaarheid stimuleren. Dat gaat hand in hand met repressie: wij pleiten voor een combinatie van handhaving én investeren in sociale samenhang. Gezien de mondiale ontwikkelingen hoort maatschappelijke weerbaarheid en veerkracht ook thuis bij dit thema. De ChristenUnie ziet dit zowel als het stimuleren van sociaal weefsel in onze kernen, maar ook door bij fysieke projecten aandacht te hebben voor bijvoorbeeld schuilmogelijkheden en waterberging, en door inwoners, organisaties en bedrijven voor te bereiden op mogelijke noodscenario's.

Financiën/lasten voor burgers en bedrijven

De ChristenUnie ziet graag solide en verantwoord financieel beleid: geen onnodige lastenverzwaring, maar ook geen kortetermijnpolitiek. Reserves worden zorgvuldig beheerd voor toekomstige investeringen. De ChristenUnie denkt daarnaast aan het oprichten van een fonds of reserve, die ingezet kan voor ruimtebesparende meerkosten of bijvoorbeeld aanpassingen in infrastructuur ter bevordering van veiligheid.

Economische ontwikkeling en arbeidsmigratie

Voor ons is van belang dat de economie ten dienste staat van mensen en samenleving. Ondernemers krijgen ruimte, maar met oog voor werknemers en omgeving. Arbeidsmigratie vraagt om goede huisvesting in geclusterde woonvormen, en aandacht voor verschillen in long-stay en short-stay. Ook bij de vestiging van nieuwe bedrijven moet sterk worden gekeken naar wat de toegevoegde waarde is voor (de inwoners van) gemeente Moerdijk. Verder is werken zinvol voor iedereen; of dat nu vrijwilligerswerk is of een betaalde baan. Dat stimuleren we dan ook; wel vinden we dat werken altijd moet lonen voor zowel werkgever als werknemer.

Ruimtelijke ontwikkeling

Voor de ChristenUnie is rentmeesterschap hierbij belangrijk. Hiermee bedoelen we zorgvuldig ruimtegebruik, met balans tussen wonen, natuur, landbouw en economie. Dat er veel ruimte is in gemeente Moerdijk, betekent niet dat die moet worden "misbruikt" voor projecten die elders niet gewenst zijn.

Wij danken u voor de mogelijkheid met u het gesprek aan te gaan en kijken vol vertrouwen vooruit naar uw advies.

Met vriendelijke groet, namens ChristenUnie Moerdijk
Nelleke Tolenaars - den Braber
Erik Janse